

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 18. januar 2010
Kontor: Dyrevelfærdskontoret
Sagsnr.: 2009-5400-0014
Dok.: JTS41473

Forslag
til

Lov om ændring af lov om udendørs hold af svin
(Ophævelse af revisionsbestemmelse)

§ 1

I lov nr. 173 af 19. marts 2001 om udendørs hold af svin, som ændret ved § 1 i lov nr. 1562 af 20. december 2006, lov nr. 496 af 12. juni 2009 og § 6 i lov nr. 500 af 12. juni 2009, foretages følgende ændring:

1. § 18 a ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund

Baggrunden for dette lovforslag er, at justitsministeren ifølge lov om udendørs hold af svin § 18 a i folketingsåret 2009-10 skal fremsætte forslag om revision af lovens § 12, hvorefter alle svin, bortset fra pattegrise under 14 dage, altid skal have fri adgang til rent drikkevand.

Revisionsbestemmelsen i § 18 a blev oprindeligt indsat under Folketingets behandling af lov nr. 1526 af 20. december 2006 om ændring af bl.a. lov om udendørs hold af svin. Ifølge bestemmelsens daværende ordlyd skulle justitsministeren i folketingsåret 2008-2009 fremsætte forslag om revision af § 12, hvilket var baggrunden for, at ministeren den 28. januar 2009 fremsatte lovforslag nr. L 108 om ændring af lov om udendørs hold af svin (Ophævelse af revisionsbestemmelse). Ved lovforslaget blev lovens § 18 a foreslået ophævet. Det skyldtes, at en evaluering af, hvorvidt der for alle typer af svin er behov for permanent adgang til vand om natten i frostvejr, og af hvordan kravet om permanent adgang til vand fungerer i praksis, viste, at kravet i § 12 ikke havde givet anledning til alvorlige vanskeligheder. Herudover blev det anført, at Danmarks EU-retlige og folkeretlige forpligtelser sætter snævre grænser for, hvilke ændringer der kan foretages af § 12.

Et flertal i Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri fremsatte imidlertid et ændringsforslag, hvorefter § 18 a ikke ophæves, men perioden for revision i stedet forlænges med et år, således at justitsministeren pålægges i folketingsåret 2009-10 at fremsætte forslag om revision af lovens § 12. Ifølge bemærkningerne til ændringsforslaget havde det til formål at sikre, at justitsministeren får udarbejdet en videnskabelig af-dækning af svins behov for adgang til drikkevand. Ændringsforslaget blev vedtaget ved lov nr. 496 af 12. juni 2009 om ændring af lov om udendørs hold af svin (Ændring af revisionsbestemmelse).

Justitsministeriet har til brug for udarbejdelsen af indeværende lovforslag indhentet udtalelser fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet ved Aarhus Universitet, Landbrug & Fødevarer, Økologisk Landsforening og Fødevarestyrelsen. Det er Justitsministeriets opfattelse, at de indhentede udtalelser viser, at kravet i § 12 fortsat ikke giver anledning til alvorlige vanskeligheder. Endvidere fremgår det af udtalelsen fra Det Jordbrugsviden-

skabelige Fakultet, at de foreløbige resultater fra igangværende forskning ved fakultetet viser, at indegående søer i perioden op til faring har et øget behov for væskeoptagelse, som om nødvendigt eller muligt søges tilfredsstillet også i hvileperioden om natten.

Da Danmarks EU-retlige og folkeretlige forpligtelser endvidere sætter snævre grænser for, hvilke ændringer der kan foretages af § 12, foreslås det, at revisionsbestemmelsen i § 18 a i lov om udendørs hold af svin ophæves, uden at der samtidig foreslås ændringer af lovens § 12.

2. Gældende ret

Efter § 12 i lov nr. 173 af 19. marts 2001 om udendørs hold af svin, som ændret ved lov nr. 1562 af 20. december 2006, skal alle svin, bortset fra pattegrise under 14 dage, altid have fri adgang til rent drikkevand.

Fri adgang til rent drikkevand indebærer ifølge bemærkningerne til forslaget til hovedloven bl.a., at afstanden fra svinenes opholdssteder til drikkevandet ikke må være så stor, at svinene alene på grund af afstanden hindres i at drikke, jf. Folketingstidende 2000-01, tillæg A, s. 1733. Endvidere følger det af bemærkningerne, at der ved udendørs hold af svin kan opstå problemer med tildeling af vand, når det er frostvejr, jf. Folketingstidende 2000-01, tillæg A, s. 1733.

Før ændringen af lov om udendørs hold af svin ved lov nr. 1562 af 20. december 2006 fulgte det af § 12, at alle svin, bortset fra pattegrise på under 14 dage, altid skulle have fri adgang til rent drikkevand, undtagen i perioder med frostvejr, hvor svinene mindst en gang om dagen skulle have adgang til rent vand i forbindelse med fodring.

Lov om hold af udendørs svin § 12 blev ændret ved lov nr. 1562 af 20. december 2006 om ændring af lov om udendørs hold af svin, lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin samt lov om indendørs hold af drægtige søer og gylter (Gennemførelse af Europarådets reviderede rekommandation om svin m.v.). Ændringsloven gennemfører bestemmelser i Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin, som ændret ved Rådets direktiv 2001/88/EF af 23. oktober 2001 og Kommissionens direktiv 2001/93/EF af 9. november 2001. Ifølge direktivets artikel 4, stk. 1, jf. direktivets bilag, kapitel I, pkt. 7, skal svin (undtagen pattegrise under 14 dage) have permanent adgang til frisk vand i tilstrækkelig mængde.

de. Kravet blev indsat i forbindelse med ændringen af direktivet ved Kommissionens direktiv 2001/93/EF af 9. november 2001.

Ændringen i 2006 af lov om udendørs hold af svin gennemfører endvidere Europarådets reviderede rekommandation af 2. december 2004 om svin. Det følger af rekommandationens artikel 11, stk. 7, at udstyr, der forsyner svin med vand, skal kunne fungere under alle vejrforhold. Endvidere følger det af rekommandationens artikel 14, stk. 1, at alle svin til enhver tid skal have adgang til vand i tilstrækkelig mængde og af passende kvalitet.

Efter lov om udendørs hold af svin § 18 a skal justitsministeren i folketingsåret 2009-10 fremsætte forslag om revision af lovens § 12. Revisionsbestemmelsen fik sin nuværende ordlyd ved lov nr. 496 af 12. juni 2009 om ændring af lov om udendørs hold af svin (Ændring af revisionsbestemmelse) på baggrund af et ændringsforslag fremsat af et flertal i Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. betænkning af 6. maj 2009 afgivet af Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri over lovforslag nr. L 108. Det fremgår af bemærkningerne til ændringsforslaget, at § 18 a har til formål at sikre, at justitsministeren får udarbejdet en videnskabelig afdækning af svins behov for adgang til drikkevand.

3. Evaluering af kravet om svins permanente adgang til vand

Til brug for Justitsministeriets overvejelser vedrørende en videnskabelig afdækning af svins behov for adgang til drikkevand indhentede ministeriet i forlængelse af vedtagelsen af lov nr. 496 af 12. juni 2009 en udtalelse fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet ved Aarhus Universitet. Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet oplyste, at der ikke pågik forskning, der nærmere undersøger behovet for adgang til drikkevand hos svin, der holdes udendørs. Endvidere oplyste fakultetet, at det ville kunne påbegynde en undersøgelse heraf i januar 2010, at undersøgelsen bør gennemføres over en periode på 2 år, og at den vil indebære en udgift på ca. 2,9 mio. kr.

Ved brev af 14. august 2009 til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri tilkendegav Justitsministeriet på baggrund af oplysningerne fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, at ministeriet måtte lægge til grund, at det ikke umiddelbart ville være muligt at iværksætte og afslutte et forskningsprojekt med henblik på at afdække spørgsmålet om svins behov for adgang til drikkevand, således at der på baggrund

heraf ville kunne fremsættes forslag om revision af § 12 i lov om uden-dørs hold af svin i folketingsåret 2009-10. Justitsministeriet tilkendegav, at ministeriet derfor ikke ville tage initiativ til at iværksætte et sådant forskningsprojekt, men at ministeriet inden udgangen af 2009 ville indhente nye udtalelser fra relevante myndigheder, forskningsinstitutter og organisationer med henblik på at kunne tage højde for de seneste erfaringer.

Justitsministeriet har derfor til brug for en evaluering af kravet om, at alle svin, bortset fra pattegrise under 14 dage, altid skal have fri adgang til rent drikkevand, anmodet Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet ved Aarhus Universitet, Landbrug & Fødevarer, Økologisk Landsforening og Fødevarestyrelsen om udtalelser om de seneste erfaringer med bestemmelsen i § 12. Endvidere har Justitsministeriet anmodet Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet om en udtalelse om den seneste udvikling i forskningen om svins behov for adgang til drikkevand.

Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet oplyser, at det alene kan udtale sig om den seneste udvikling i forskningen om svins behov for adgang til drikkevand, idet fakultetet ikke har grundlag for at udtale sig om de seneste erfaringer med § 12.

For så vidt angår den seneste udvikling i forskningen oplyser Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, at de foreløbige resultater fra igangværende forskning ved fakultetet vedrørende løsgående, indendørs opstaldede, farende og diegivende søer har vist, at søernes vandforbrug især øges omkring fodring, men at rytmen i vandoptagelsen ændrer sig i løbet af fare- og diegivningsperioden. Det anføres, at der især ses en stigning i vandoptagelsen i perioden op til faring, hvilket formentlig skyldes redegbygningsaktivitet, der ofte finder sted om natten eller i de tidlige morgentimer. I den gennemførte forsøgsperiode viste 55 pct. af søerne drikkeaktivitet i nattens løb (kl. 22-6), mens kun omkring 20 pct. af søerne drak i nattens løb i de øvrige perioder, som blev undersøgt.

Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet anfører samtidig, at søers drikkeadfærd kan være påvirket af både væskebehovet og miljøforhold, idet der ved miljøforhold bl.a. forstås afstand til drikkevand, eventuelle alternative væskesourcer (f.eks. dug), miljøberigelse, pladstildeling, lysforhold, enkeltopstaldning eller opstaldning med artsfæller. Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet bemærker i den forbindelse, at flere af disse forhold er anderledes for udesøer end for indesøer, ligesom de vil variere henover

året for udesøer. Viden fra kortlægning af indesøers drikkeadfærd kan dermed ikke direkte overføres til udesøer.

Det er dog samlet set vurderingen fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, at resultaterne fra den igangværende forskning antyder, at svin navnlig op til faringen har et øget behov for væskeoptagelse, som om nødvendigt eller muligt søges tilfredsstillet også i hvileperioden om natten. Det anføres samtidig, at det dog ikke kan udelukkes, at f.eks. hård kulde i frostperioder vil afholde søerne fra at opsøge drikkefaciliteter uden for hytten, eller at udesøers faringsforløb, oftere end det ses hos indesøer, ligger senere på dagen.

Landbrug & Fødevarer, herunder Videncenter for Svineproduktion, der tillige har afgivet udtalelse på vegne af Økologisk Landsforening, anfører, at de fortsat ikke mener, at et krav om permanent adgang til vand er fagligt begrundet, idet de finder, at svinenes behov er opfyldt, hvis der er adgang til drikkevand i døgnets lyse timer.

Herudover oplyser organisationerne, at de i forbindelse med den nuværende situation med permanent frost i en længere periode har indhentet en række erfaringer om dyrenes behov for vand i de mørke timer i perioden medio december 2009 til medio januar 2010. Disse erfaringer, som er indsamlet via besøg og interviews i besætninger, viser ifølge organisationerne, at dyrenes vandbehov er i de lyse timer, hvor drikkevandet også er tilgængeligt. I den forbindelse anføres det, at dyrene i kolde perioder kun kommer kortvarigt ud, og da oftest som følge af aktivitet i forbindelse med fodring. Det anføres ligeledes, at søerne ikke forlader hytterne efter mørkets frembrud.

Organisationerne oplyser samtidig, at man er ved at montere en vandmåler hos de diegivende søer i en besætning, hvor der er frostfri vandforsyning hele døgn. Det er ifølge organisationerne forventningen, at registreringer på denne vandmåler vil kunne give et indtryk af, om producenteres tilbagemeldinger på dyrenes vandforbrug kan underbygges.

Fødevarerstyrelsen oplyser, at styrelsen generelt ikke har oplevet problemer, hvad angår vanding af udendørs svin. Styrelsen oplyser endvidere, at nogle få besætninger har etableret anlæg, der holder vandet isfrit, mens de øvrige besætningsejere normalt er påpasselige med at sikre, at vandtrug eller vandhuller holdes isfri i tilstrækkeligt omfang, således at svine får dækket deres vandbehov.

4. Justitsministeriets overvejelser

Som nævnt under pkt. 2 ovenfor gennemfører § 12 i lov om udendørs hold af svin artikel 4, stk. 1, jf. direktivets bilag, kapitel I, pkt. 7, i Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer og artikel 14, stk. 1, i Europarådets reviderede rekommandation af 2. december 2004 om svin. Det følger af de nævnte bestemmelser i direktivet og rekommandationen, at svin skal have permanent adgang til vand. Danmarks EU-retlige og folkeretlige forpligtelser sætter således snævre grænser for, hvilke ændringer der kan foretages af § 12, og det vil efter Justitsministeriets opfattelse derfor være uforeneligt med EU-retten generelt at undtage nætter i perioder med frostvejr fra kravet om adgang til vand.

Hertil kommer, at det fremgår af de udtalelser, som Justitsministeriet har indhentet, jf. pkt. 3 ovenfor, at der ikke generelt siden lovændringen i 2006 har været problemer med hensyn til vanding af udendørs svin. Herudover fremgår det, at nogle få besætninger har etableret anlæg, der holder vandet isfrit, mens de øvrige besætningsejere normalt er påpasselige med at sikre, at vandtrug eller vandhuller holdes isfri i tilstrækkeligt omfang, således at svinene får dækket deres vandbehov.

Endvidere fremgår det af udtalelsen fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, at de foreløbige resultater fra igangværende forskning ved fakultetet viser, at i hvert fald indegående søer i perioden op til faring har et øget behov for væskeoptagelse, som om nødvendigt eller muligt søges tilfredsstillet også i hvileperioden om natten.

Det foreslås på den nævnte baggrund, at revisionsbestemmelsen i § 18 a i lov om udendørs hold af svin ophæves, uden at der samtidig foreslås ændringer af lovens § 12.

Det kan i øvrigt oplyses, at Kommissionen i forbindelse med sin handlingsplan for dyrebeskyttelse og dyrevelfærd (2006-2010) af 23. januar 2006 har tilkendegivet, at der i 2009 vil blive fremlagt en rapport om beskyttelse af svin, der holdes til landbrugsmæssigt formål, som skal danne grundlag for et forslag om revision af Rådets direktiv 91/630/EØF. Rapporten er endnu ikke fremlagt. Som Justitsministeriet tilkendegav under behandlingen af lovforslag nr. L 108, vil ministeriet tage kravet om permanent adgang til frisk vand op under forhandlingerne i EU, når Rådets

direktiv 91/630/EØF skal revideres, jf. Justitsministeriets besvarelse af 12. marts 2009 af spørgsmål nr. 1 fra Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri vedrørende lovforslaget. Ministeriet vil i den forbindelse rejse spørgsmålet om, hvorvidt reglen om adgang til vand kan gøres mere fleksibel.

5. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for stat, kommuner eller regioner.

6. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

7. De administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

8. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter, idet der ikke foreslås ændringer af de bestemmelser i lov om udendørs hold af svin, som gennemfører Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer.

10. Hørte myndigheder mv.

Lovforslaget har været sendt i høring hos Aktive Dyrerettigheder, Alle Dyrs Ret, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Erhverv, Danske Regioner, Den Danske Dyrlægeforening, Det Biovidenskabelige Fakultet v/ Københavns Universitet, Det Dyreetiske Råd, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet v/ Aarhus Universitet, Det Veterinære Sundhedsråd, Dansk Industri, Dyrefondet, Dyrenes Beskyttelse, Dyreværnsforeningen Freja, DyreværnsOrganisationerne SamarbejdsOrganisation (DOSO), Fagligt Fælles Forbund - 3F, Kommunernes Landsforening, Kødbranchens Fællesråd, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen af Danske Svineproducenter, Landsforeningen Frie Bønder - Levende Land, Landsorganisationen i Danmark (LO), OASA, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA), Teknologisk Institut, WSPA og Økologisk Landsforening.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser /mindreudgifter	Negative konsekvenser /merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

§ 18 a i lov om udendørs hold af svin foreslås ophævet. Det indebærer en ophævelse af justitsministerens forpligtelse til at fremsætte forslag om revision af lovens § 12.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med den gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

I lov nr. 173 af 19. marts 2001 om udendørs hold af svin, som ændret ved § 1 i lov nr. 1562 af 20. december 2006, lov nr. 496 af 12. juni 2009 og § 6 i lov nr. 500 af 12. juni 2009, foretages følgende ændring:

§ 18 a. Justitsministeren fremsætter i folketingsåret 2009-10 forslag om revision af § 12.

1. § 18 a ophæves.